

ZMIANA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI OPAKOWANIOWYMI

Związek Pracodawców EKO-PAK jest **pierwszą w Polsce organizacją pracodawców**, powołaną do działania w **obszarze gospodarki odpadami i odpadami opakowaniowymi**

Polska Federacja Producentów Żywności jest **wiodącą w Polsce organizacją gospodarczą** reprezentującą **przemysł spożywczy** i głównym wyrazicielem jego postulatów

Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego „Browary Polskie” skupia **największych producentów piwa w Polsce**, dbając o dobre imię branży piwowarskiej

Intro

Wprowadzenie

ROZSZERZONA ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRODUCENTA

Pokrycie kosztu przez producentów wyrobów w opakowaniach:

- ▶ selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych, ich transportu i przetwarzania (przygotowania do recyklingu), po odjęciu przychodów ze sprzedaży surowców
  - ▶ edukacji mieszkańców
- ▶ utrzymania systemu sprawozdawczego w zakresie gospodarki odpadami opakowaniowymi

Realizacja obowiązku

samodzielnie

kolektywnie w ramach systemów Rozszerzonej Odpowiedzialności Producentów (organizacje odzysku oraz dobrowolne porozumienia)

Najpóźniej od **stycznia 2023 r.**

*Podstawa:
dyrektywa 2018 / 851 zmieniająca dyrektywę w sprawie odpadów*

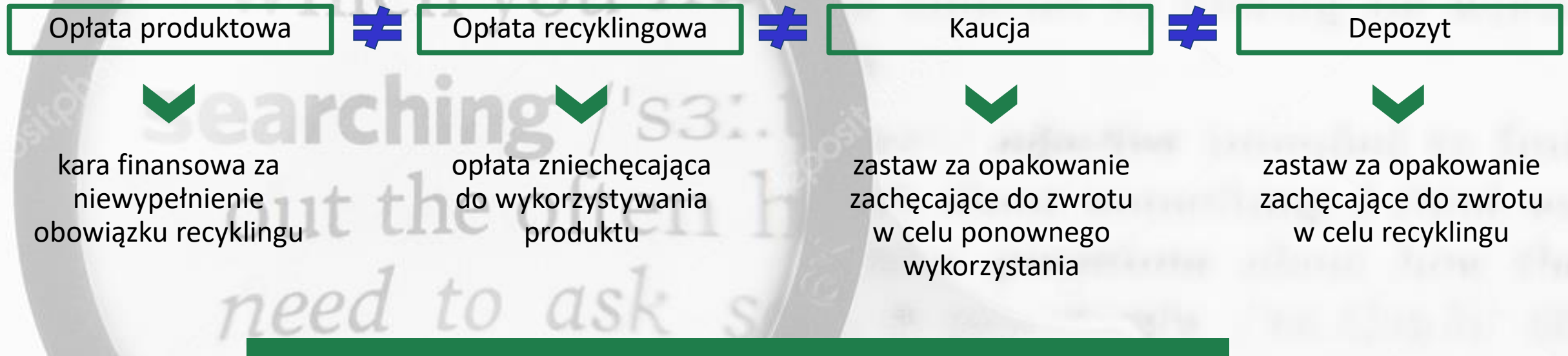
ZASADY WYZNACZANIA KOSZTÓW

Koszty nakładane na producentów wyrobów w opakowaniach

nie mogą przekraczać kosztów niezbędnych do zagospodarowania odpadów w sposób efektywny kosztowo

mają być ustalane w sposób przejrzysty pomiędzy zainteresowanymi podmiotami

Podstawa:
dyrektywa 2018 / 851 zmieniająca dyrektywę w sprawie odpadów

Rozszerzona Odpowiedzialność Producenta jest **wymogiem dotyczącym wszystkich opakowań**. Nie należy jej utożsamiać z konkretnymi narzędziami mającymi zastosowanie w danych sytuacjach lub przy danym rodzaju opakowania

DYREKTYWA „SINGLE-USE PLASTICS”

Realizacja wymogów dyrektywy w sprawie ograniczenia wpływu na środowisko niektórych wyrobów z tworzyw sztucznych („Single-Use Plastics”) wymaga **odrębnych analiz** możliwych sposobów wykonania dodatkowych obowiązków nakładanych na branżę napojową. Taka analiza została zamówiona przez PFPŻ

Główne zasady

Odpowiedzialność gmin za gospodarke odpadami komunalnymi (odbieranie i zagospodarowania odpadów od mieszkańców)

Nadzór nad podmiotami odbierającymi odpady od mieszkańców

Kontrola prowadzenia selektywnej zbiórki i przestrzegania regulaminów przez mieszkańców

SAMORZĄD TERYTORIALNY

Wprowadzenie **standardów czystości** określających, kiedy zbiórka jest uznawana za selektywną

Dopuszczalny poziom zanieczyszczeń (innych odpadów) w danym pojemniku:

- w 2021 r. – **25%**
- w 2023 r. – **20 %**
- w 2025 r. – **15%**

KONTROLE ZANIECZYSZCZEŃ

Etap 1

Obowiązek **kontroli selektywnej zbiórki** przez podmiot odbierający odpady od mieszkańców

Etap 2

Obowiązek **weryfikacji czystości odpadów** komunalnych przez instalację komunalną / sortownię

Jeśli zanieczyszczenie przekroczy dopuszczalny poziom, odpady uznawane będą za zmieszane

SPRAWOZDAWCZOŚĆ PRZYCHODOWO-KOSZTOWA

Publikowanie kosztów zbiórki i zagospodarowania odpadów komunalnych, w podziale na poszczególne rodzaje / frakcje odpadów, oraz **przychodów ze sprzedaży surowców przez:**

- podmioty odbierające odpady komunalne
- instalacje komunalne / sortownie

Publikacja kosztów prowadzonych działań edukacyjnych przez gminę, wraz z opisem tych działań

Obowiązek audytu zewnętrznego (weryfikator środowiskowy EMAS) dla:

- podmiotów odbierających odpady komunalne
  - instalacji komunalnych / sortowni
  - Organizacji Odzysku Opakowań i dobrowolnych porozumień

Obowiązek **badania zasadności i celowości wydatków** poniesionych przez gminy na gospodarkę odpadami komunalnymi, wykonywane przez **Regionalne Izby Obrachunkowe**

Rejestr organizacji odzysku, w tym Organizacji Odzysku Opakowań (dobrowolnych porozumień), prowadzony przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

Pozwolenia na prowadzenie działalności przez organizacje odzysku, w tym Organizacje Odzysku Opakowań, wydawane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska:

- wymagane minimum kapitałowe
- niekaralność członków zarządu i rady nadzorczej
- zawarcie adekwatnej ilości umów z grupami komunalnymi

Obowiązki i płatności

PODZIAŁ ZADAŃ

GMINA

Gmina

Organizacja systemu gospodarki odpadami

Utrzymanie infrastruktury selektywnej zbiórki

Przygotowanie przetargów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych

Nadzór nad podmiotami odbierającymi odpady od mieszkańców

Prowadzenie edukacji mieszkańców

Sporządzenie sprawozdań z odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym odpadów opakowaniowych

Segregacja odpadów komunalnych (w tym opakowaniowych) u źródła

Przestrzeganie regulaminu czystości i porządku

Wnoszenie opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów

Mieszkańcy

PODZIAŁ ZADAŃ

Odbierający odpady

Instalacja komunalna / sortownia

Odbiór odpadów selektywnie zbieranych od mieszkańców

Kontrola selektywnej zbiórki

Transport odpadów do instalacji komunalnej / sortowni

Weryfikacja jakości (% zanieczyszczeń) odpadów zebranych selektywnie

Przygotowanie odpadów do recyklingu

Wysortowanie odpadów opakowaniowych z odpadów zmieszanych

Transport odpadów do podmiotów prowadzących recykling

PODZIAŁ ZADAŃ

Wprowadzający

Realizacja obowiązków wynikających z **Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta**, w tym:

osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu

pokrycie kosztów edukacji mieszkańców

pokrycie kosztów selektywnej zbiórki

pokrycie kosztów utrzymania systemu sprawozdawczego

pokrycie kosztów zagospodarowania w celu przekazania do recyklingu

Organizacja Odzysku

Przejęcie od wprowadzających realizacji obowiązków prawnych

Prowadzenie **sprawozdawczości**

Zabezpieczenie procesu recyklingu

Punkt skupu

Uzdatniający odpady

Odbiór odpadów od mieszkańców w oparciu o wartość surowca

Przekazanie zebranych odpadów do podmiotów uzdatniających w celu poddania ich recyklingowi

Uzdatnianie selektywnie zebranych odpadów w celu poddania ich recyklingowi

Prowadzący recykling

Realizacja recyklingu i udokumentowanie realizacji wymaganych poziomów dla odpadów komunalnych, w tym opakowaniowych

Prowadzenie **systemu sprawozdawczego**
(Bazy Danych o Odpadach)

Prowadzenie rejestru organizacji odzysku, w tym Organizacji Odzysku Opakowań

Nadzór nad uczestnikami rynku gospodarki odpadami i kontrola przestrzegania prawa (w tym wydawanie pozwoleń i wykreślanie z rejestru)

Nadzór nad realizacją obowiązków wynikających z Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta i koordynacja realizacji tych obowiązków

Podstawą ustalenia kosztów będą **wyniki przetargów** i zawarte umowy na odbiór odpadów od mieszkańców i przygotowanie tych odpadów do recyklingu

---

Koszty pokrywane przez Organizację Odzysku Opakowań będą odpowiadać **kosztom ustalonym w umowach zawartych przez gminy**

Organizacja Odzysku Opakowań pokrywać będzie łącznie co najmniej **80% kosztów** w ramach **gminnego systemu** gospodarki odpadami komunalnymi:

- **selektywnego zebrania i przygotowania** odpadów opakowaniowych do recyklingu oraz **wysortowania** odpadów opakowaniowych z odpadów zmieszanych w celu przekazania ich do recyklingu

---

Organizacja Odzysku Opakowań pokryje koszty dotyczące **wyłącznie odpadów opakowaniowych** zgodnie ze strukturą odpadów komunalnych ustalonych dla danego typu frakcji (w wynikającej ze struktury **proporcji**)

Koszt selektywnej zbiórki, transportu oraz przygotowania odpadów opakowaniowych do recyklingu ustalany i rozliczany będzie **oddzielnie dla każdego rodzaju / frakcji** odpadu opakowaniowego

---

Organizacja Odzysku Opakowań pokrywać będzie **koszty netto** (czyli koszty pomniejszone o przychody ze sprzedaży danego rodzaju odpadów (surowców) do podmiotów prowadzących recykling) wyłącznie **zrealizowanych, udokumentowanych i zweryfikowanych** działań

Organizacja Odzysku Opakowań pokrywać będzie koszty działań edukacyjnych prowadzonych przez gminę do wysokości **1% całkowitej wysokości kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych** ponoszonych przez gminę

Do 20% kosztów selektywnej zbiórki, transportu i przygotowywania odpadów opakowaniowych do recyklingu **pokrywane będzie przez mieszkańców** w ramach opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych

Koszt odbioru i transportu odpadów zmieszanych oraz zagospodarowania odpadów **nieprzekazanych do recyklingu** pokrywać będą wyłącznie **mieszkańcy** w ramach opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych

Organizacja Odzysku Opakowań **nie będzie pokrywać kosztów prowadzenia działalności** przez Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz punkty skupu surowców wtórnych

Organizacja Odzysku Opakowań będzie mogła **pokryć koszt uzdatniania** selektywnie zebranych odpadów w celu przygotowania ich do recyklingu, jeśli przychody ze sprzedaży surowców nie pokryją kosztów takiego uzdatniania

Model realizacji

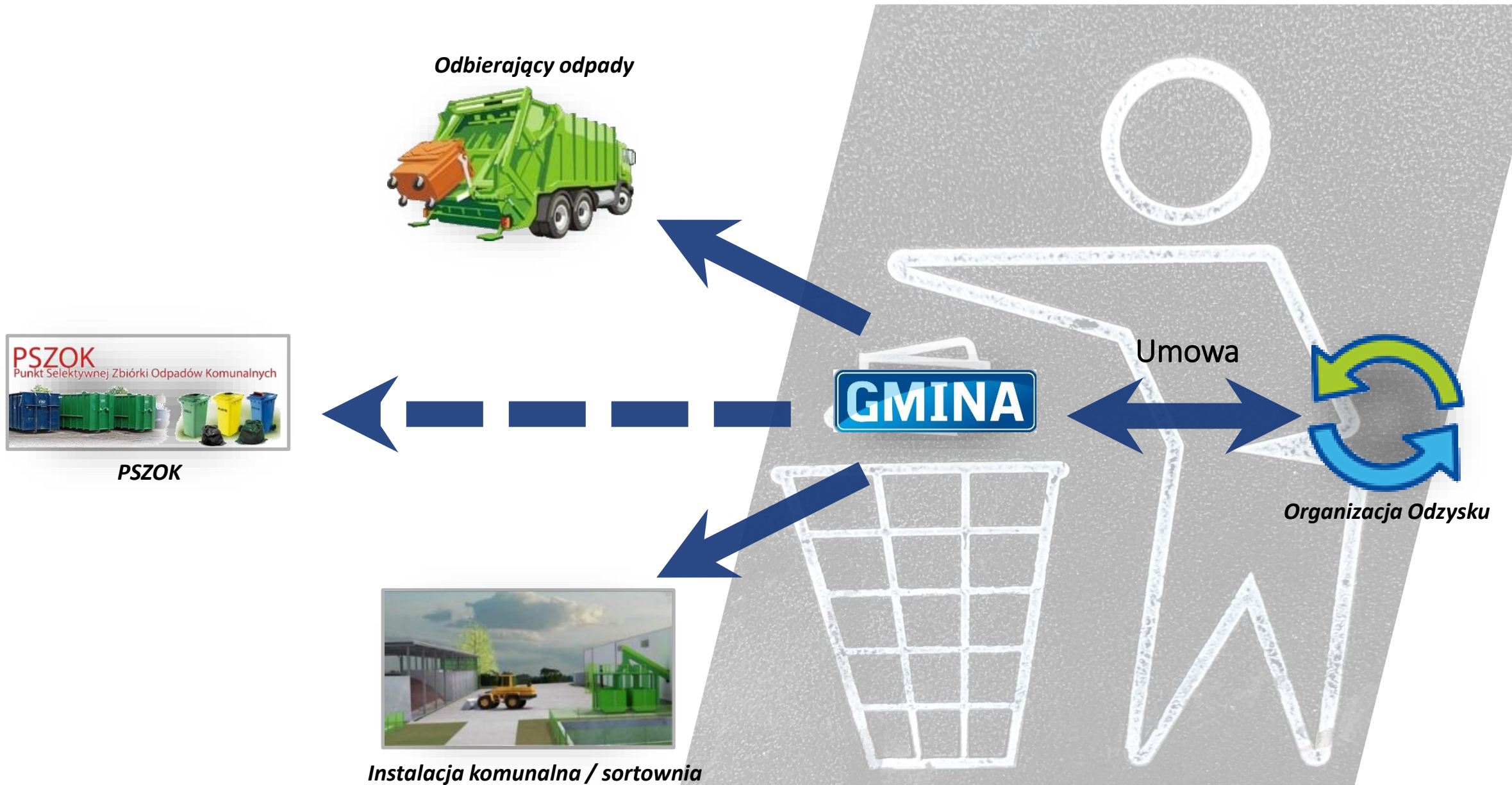

Tworzone będą **grupy komunalne**, w skład których wejdą gminy oraz wybrane przez nie podmioty odpowiedzialne za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych

W skład grupy komunalnej będą mogły wejść **Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych**, jeśli Punkty te zbierają odpady opakowaniowe od mieszkańców

Grupa komunalna, reprezentowana przez gminę, będzie **stroną umowy** z Organizacją Odzysku Opakowań

STRUKTURA GRUPY KOMUNALNEJ

ZAWIERNIANIE UMÓW Z GRUPAMI KOMUNALNYMI

Organizacja Odzysku Opakowań obowiązuje i będzie zawierać umowy z grupami komunalnymi w takiej liczbie, aby **uzyskać** co najmniej **obowiązujące poziomy recyklingu** adekwatne do masy wprowadzenia

---

Dla **terenu** gminy lub sektora będzie mogła być zawarta **tylko 1 umowa** z Organizacją Odzysku Opakowań

Główny Inspektor Ochrony Środowiska będzie ogłaszał **terminy rozpoczęcia i zakończenia zawierania umów** pomiędzy grupami komunalnymi a Organizacjami Odzysku Opakowań

ZADANIA ORGANIZACJI ODZYSKU OPAKOWAŃ

Pokrycie kosztu:

- selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych (przy spełnieniu kryterium jakości) w proporcji wynikającej z udziału odpadów opakowaniowych w danej frakcji odpadów komunalnych
- przygotowania selektywnie zebranych odpadów opakowaniowych do recyklingu
- wysortowania odpadów opakowaniowych z odpadów zmieszanych i przekazania ich do recyklingu
- edukacji mieszkańców

Wybór podmiotów prowadzących recykling odpadów opakowaniowych (przetarg otwarty)

Nadzór nad właściwym procesem przygotowania odpadów opakowaniowych do recyklingu, zgodnych z wymaganiami technologicznymi podmiotów prowadzących recykling

Zawarcie umowy z podmiotami prowadzącymi recykling w imieniu instalacji komunalnych / sortowni

Zawarcie umowy z podmiotami uzdatniającymi odpady opakowaniowe, jeśli uzdatnienie takie będzie konieczne dla spełnienia wymogów technologicznych podmiotów prowadzących recykling

ZADANIA ORGANIZACJI ODZYSKU OPAKOWAŃ

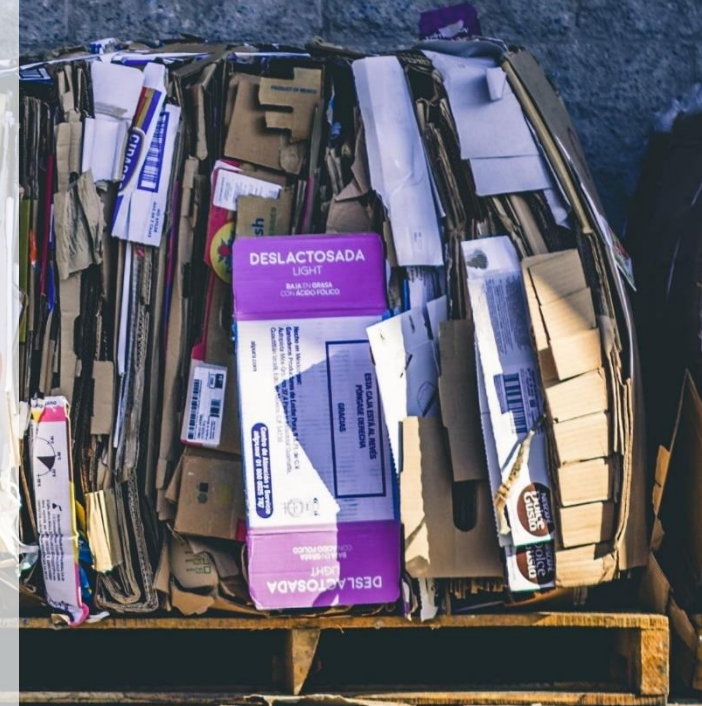
Rozliczenie przychodów ze sprzedaży odpadów (surowców) w kosztach zagospodarowania danego rodzaju odpadów opakowaniowych w celu przekazania go do recyklingu / ponownego użycia

---

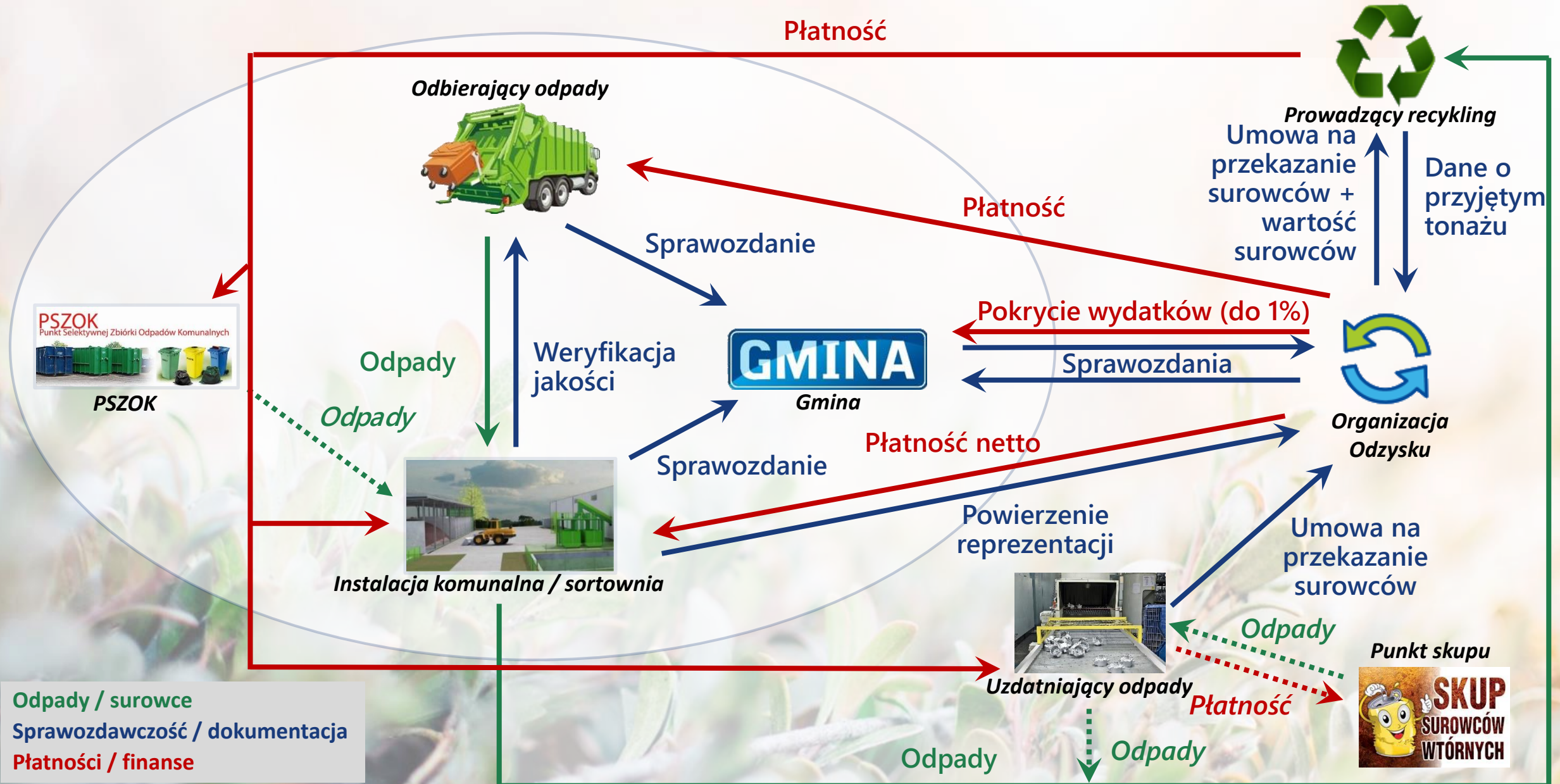
Sporządzenie i przekazanie grupie komunalnej sprawozdania o tonażu odpadów opakowaniowych przyjętym do recyklingu oraz o przychodach ze sprzedaży odpadów (surowców) do podmiotów prowadzących recykling

---

Zabezpieczenie dla wprowadzających materiału z recyklingu dla potrzeb produkcyjnych (prowadzenie negocjacji w imieniu wprowadzających z podmiotami prowadzącymi recykling)

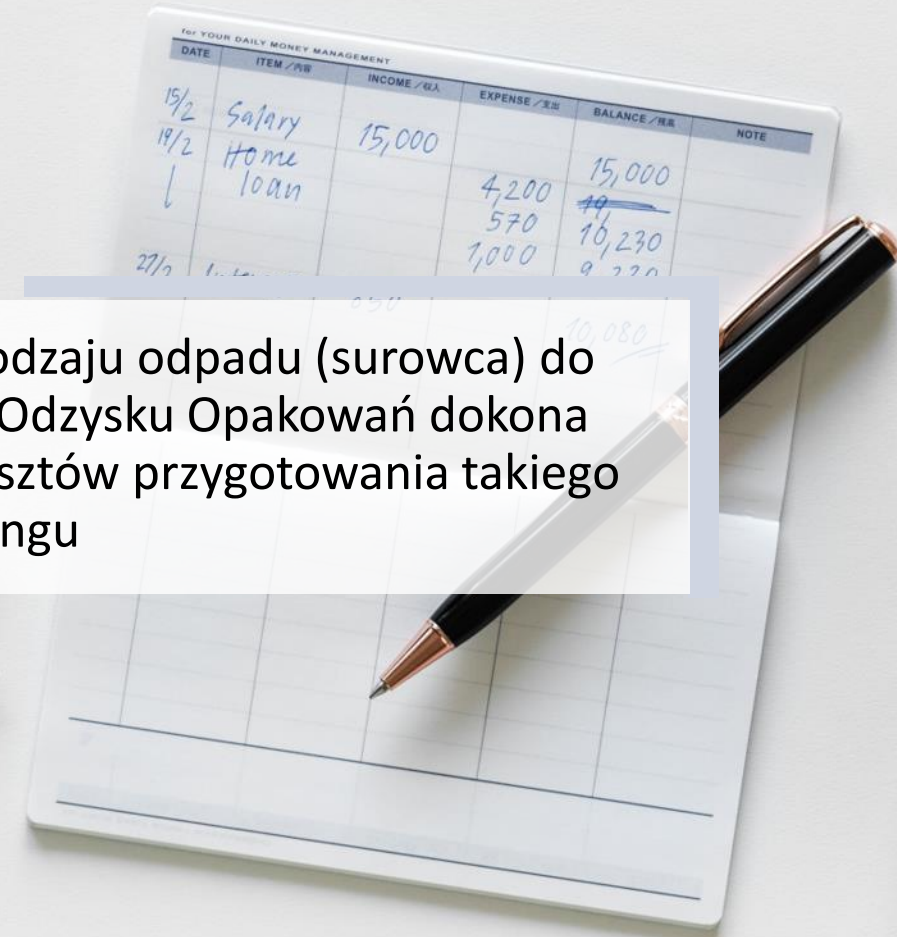

SCHEMAT REALIZACYJNY

ROZLICZANIE PRZYCHODÓW I KOSZTÓW

Na podstawie przychodów ze sprzedaży danego rodzaju odpadu (surowca) do podmiotów prowadzących recykling, Organizacja Odzysku Opakowań dokona **odjęcia wysokości tych przychodów** w pokryciu kosztów przygotowania takiego rodzaju odpadu do recyklingu

The image shows a financial ledger titled "FOR YOUR DAILY MONEY MANAGEMENT". It contains handwritten entries in a table format. A pen is resting on the ledger.

DATE	ITEM / FR	INCOME / GR	EXPENSE / DR	BALANCE / BR	NOTE
15/2	Salary	15,000			
19/2	Home loan		4,200	15,000	
			570	~~14,230~~	
			1,000	16,230	
27/2				9,230	

Organizacja Odzysku Opakowań dokona płatności na podstawie kosztów wykazanych **w sprawozdaniach gminnych:**

- opartych na sprawozdaniach podmiotów odbierających odpady komunalne od mieszkańców i przygotowujących je do recyklingu
- wykazujących wydatki gminy z tytułu przeprowadzonych działań edukacyjnych

Płatność ze strony Organizacji Odzysku nastąpi **po:**

- zatwierdzeniu stosownych sprawozdań przez gminę
- zbadaniu wydatków na gospodarkę odpadami przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową
- przeprowadzeniu wszystkich audytów zewnętrznych (EMAS)

KONSEKWENCJE NIEPRAWIDŁOWOŚCI

W przypadku **niezatwierdzenia sprawozdań / wykazania nieprawidłowości w audytach:**

- podmiotu odpowiedzialnego za odbiór i zagospodarowanie odpadów
- gminy

nastąpi **brak płatności ze strony Organizacji Odzysku Opakowań**

W takim przypadku, gmina **zobowiązana będzie podnieść opłaty** za odbiór i zagospodarowanie odpadów od mieszkańców

SZCZEGÓLNE RODZAJE OPAKOWAŃ

Wprowadzający **opakowania wielokrotnego użytku** nie będą obciążani przez Organizację Odzysku Opakowań **kosztami selektywnej zbiórki i przygotowania odpadów** do recyklingu oraz **kosztami edukacji mieszkańców** w zakresie wprowadzanych opakowań wielokrotnego użytku

Wprowadzający **opakowania wielomateriałowe** oraz po **środkach niebezpiecznych** będą mogli **realizować obowiązek** recyklingu i odzysku **w dotychczasowej formie** dobrowolnych porozumień.

W takim jednak przypadku, dobrowolne porozumienia działać będą **na zasadach określonych dla Organizacji Odzysku Opakowań**

Wprowadzający takie opakowania, dla których realizacja obowiązku recyklingu odbywa się **w oparciu o obrót komercyjny**, nie będą obciążani przez Organizację Odzysku Opakowań **kosztami zbiórki** takich opakowań oraz **kosztami edukacji mieszkańców** w zakresie wprowadzanych takich opakowań

A group of people's hands are clasped together in a circle, symbolizing teamwork and collaboration. The hands are of various skin tones and are wearing different colored sleeves: light blue, yellow, and red and white checkered. The background is blurred, showing other people in a group setting.

Korzyści dla gospodarki odpadami w Polsce

SPRAWNY SYSTEM W OBIEGU ZAMKNIĘTYM

Rzetelna transpozycja dyrektyw

Realna odpowiedzialność
wprowadzających za opakowania

Wyższe poziomy recyklingu

Więcej surowców o odpowiedniej
jakości

GMINA

Uczciwe współfinansowanie
gospodarki odpadami

Wyższa jakość selektywnej
zbiórki

Pokrycie kosztów
zrealizowanych działań

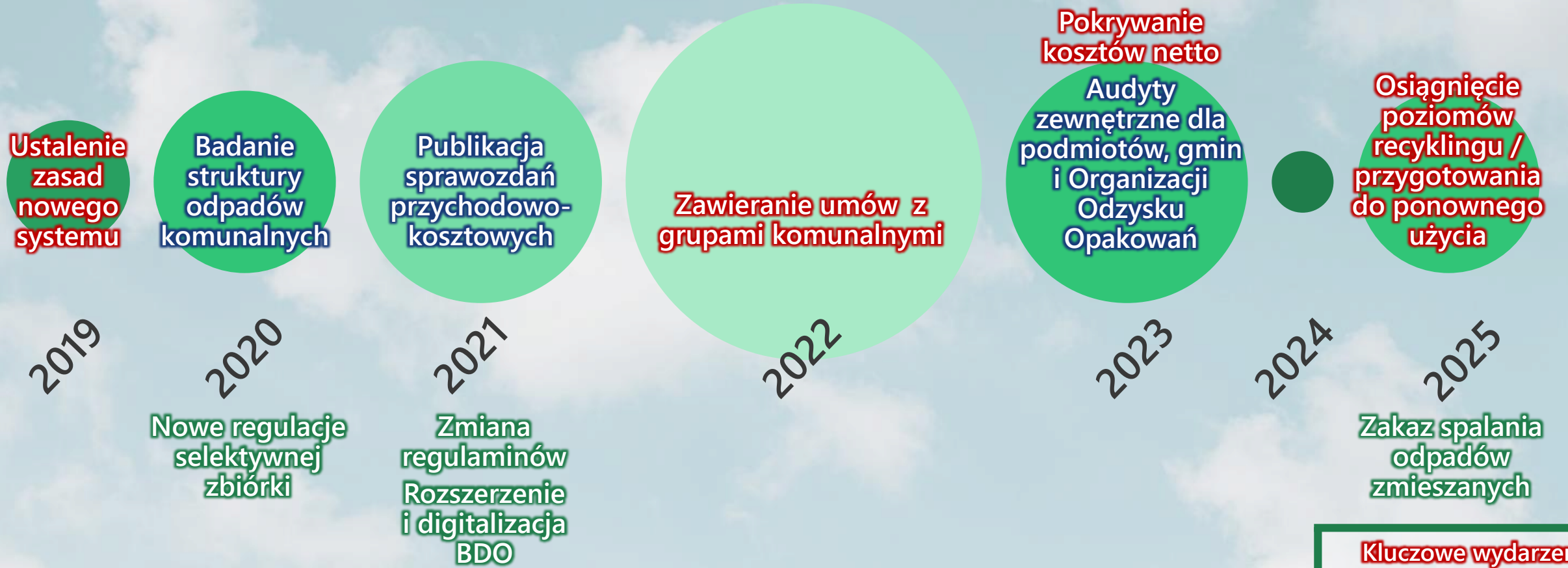
Gwarancja sprzedaży surowców
do recyklingu

Materiał do produkcji nowych
opakowań

HARMONOGRAM REALIZACJI

Kluczowe wydarzenia
Zmiany postulowane
Zmiany już planowane

Czas na
działanie